

Czwartek, 9 lipca 2015 r.

P8_TA(2015)0278

Demokratyczna Republika Konga, w szczególności sprawa dwóch zatrzymanych działaczy na rzecz praw człowieka Yves's Makwambali i Freda Baomy**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 9 lipca 2015 r. w sprawie Demokratycznej Republiki Konga, w szczególności w sprawie dwóch zatrzymanych działaczy na rzecz praw człowieka Yves'a Makwambali i Freda Baomy (2015/2757(RSP))**

(2017/C 265/19)

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoje poprzednie rezolucje w sprawie Demokratycznej Republiki Konga (DRK), zwłaszcza rezolucję z dnia 12 września 2013 r.⁽¹⁾ oraz rezolucję Wspólnego Zgromadzenia Parlamentarnego AKP-UE,
 - uwzględniając oświadczenia rzecznika Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga, zwłaszcza oświadczenie z dnia 21 stycznia 2015 r.,
 - uwzględniając oświadczenia delegatury UE w Demokratycznej Republice Konga w sprawie sytuacji praw człowieka w tym kraju, zwłaszcza oświadczenie z dnia 11 lutego 2015 r.,
 - uwzględniając coroczne sprawozdanie UE na temat praw człowieka i demokracji, przyjęte przez Radę w dniu 22 czerwca 2015 r.,
 - uwzględniając konkluzje Rady z dnia 19 stycznia 2015 r. w sprawie Demokratycznej Republiki Konga,
 - uwzględniając oświadczenie międzynarodowych wysłanników w Regionie Wielkich Jezior z dnia 22 stycznia 2015 r. w sprawie sytuacji w Demokratycznej Republice Konga,
 - uwzględniając wspólny komunikat prasowy specjalnego sprawozdawcy Unii Afrykańskiej (UA) ds. obrońców praw człowieka oraz specjalnego sprawozdawcy UA ds. więzień i warunków przetrzymywania w Afryce z dnia 12 lutego 2015 r. w sprawie sytuacji po wydarzeniach związanych ze zmianą prawa wyborczego w Demokratycznej Republice Konga,
 - uwzględniając umowę o partnerstwie z Kotonu podpisaną w czerwcu 2000 r.,
 - uwzględniając Wytoczne UE w sprawie obrońców praw człowieka oraz Wytoczne UE w sprawie praw człowieka dotyczące wolności wypowiedzi w internecie i poza nim,
 - uwzględniając Powszechną Deklarację Praw Człowieka z 1948 r. oraz Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych z 1966 r.,
 - uwzględniając Afrykańską kartę praw człowieka i ludów ratyfikowaną przez Demokratyczną Republikę Konga w 1982 r.,
 - uwzględniając konstytucję Demokratycznej Republiki Konga, zwłaszcza jej art. 22, 23, 24 i 25,
 - uwzględniając apel o uwolnienie działaczy ruchu Filimbi wystosowany przez ponad 200 grup działających na rzecz praw człowieka w dniu 15 czerwca 2015 r.,
 - uwzględniając art. 135 ust. 5 i art. 123 ust. 4 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że między 19 a 21 stycznia 2015 r. w całym kraju wybuchły protesty w związku z projektem prawa wyborczego, które zezwalałoby wbrew przepisom konstytucyjnym na przedłużenie kadencji prezydenta, i wymagałoby przeprowadzenia przed wyborami krajowymi potencjalnie długotrwałego spisu obywateli;
- B. mając na uwadze, że według władz w protestach zginęło 27 osób, mimo że inne źródła donoszą o 42 ofiarach śmiertelnych; mając na uwadze, że aresztowano 350 osób, przy czym niektóre z nich wciąż przebywają w więzieniach bez procesu, a niektóre zostały uprowadzone;

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P7_TA(2013)0388.

Czwartek, 9 lipca 2015 r.

- C. mając na uwadze, że podczas protestów w styczniu 2015 r. rząd zablokował dostęp do internetu i usługi wysyłania wiadomości tekstowych przez telefony komórkowe;
- D. mając na uwadze, że ostatecznie uchwalone przez parlament prawo wyborcze nie zawierało kontrowersyjnego przepisu;
- E. mając na uwadze, że natychmiast po rozpoczęciu protestów władze zaczęły represjonować działaczy na rzecz praw człowieka i polityków opozycji biorących udział w pokojowej demonstracji przeciwko wprowadzeniu wspomnianego przepisu, w tym takich działaczy jak Christopher Ngoyi, Jean-Claude Muyambo, Vano Kiboko i Cyrille Dowe, którzy wciąż są przetrzymywani, najprawdopodobniej z pobudek politycznych;
- F. mając na uwadze, że w dniu 15 marca 2015 r. krajowa agencja wywiadowcza (ANR) Demokratycznej Republiki Konga aresztowała bez postawienia zarzutów ponad 30 osób podczas inauguracji prodemokratycznego ruchu młodzieżowego Filimbi, w tym międzynarodowych uczestników oraz kongijskich działaczy, muzyków, przedsiębiorców i dziennikarzy;
- G. mając na uwadze, że większość aktywistów i zwolenników zostało uwolnionych, a obcokrajowcy zostali wydalenii z kraju; mając na uwadze, że Yves Makwambala i Fred Bauma wciąż przebywają w więzieniu Makala w Kinszasie i zostali oskarżeni o przynależność do stowarzyszenia utworzonego w celu przeprowadzania ataków na ludzi i nieruchomości, prowadzenia działań konspiracyjnych przeciwko głowie państwa i usiłowania obalenia lub zmiany ustroju konstytucyjnego, a także podżegania do zbrojnego występowania przeciwko władzy państwowej; mając na uwadze, że władze oskarżyły także Freda Baumę o zakłócanie spokoju, a Yves'a Makwambalę o publiczne znieważenie głowy państwa, gdy korzystali oni ze swojego prawa do wolności słowa, pokojowych zgromadzeń i zrzeszania się;
- H. mając na uwadze, że ruch Filimbi został utworzony jako platforma służąca do zachęcania młodych obywateli Demokratycznej Republiki Konga do pokojowego i odpowiedzialnego wypełniania swoich obowiązków obywatelskich;
- I. mając na uwadze, że w marcu i kwietniu 2015 r. w mieście Goma (we wschodniej części Demokratycznej Republiki Konga) władze aresztowały, a następnie wypuściły co najmniej 15 działaczy ruchu młodzieżowego LUCHA, którzy prowadzili pokojową demonstrację, domagając się wypuszczenia swoich kolegów przetrzymywanych w Kinszasie; mając na uwadze, że czterem z tych aktywistów postawiono zarzuty podżegania do niesubordynacji wobec organów publicznych;
- J. mając na uwadze, że w dniu 27 marca 2015 r. Zgromadzenie Narodowe DRK ustanowiło parlamentarną misję informacyjną, aby uzyskać informacje i opracować sprawozdanie na temat aresztowanych; mając na uwadze, że zgodnie z zawartymi w sprawozdaniu wnioskami misji brakowało dowodów na to, by przywódca ruchu Filimbi i jego działacze byli zamieszani lub planowali jakiegokolwiek ataki terrorystyczne bądź inne brutalne zbrodnie oraz że w sprawozdaniu zaapelowano o polityczne rozwiązanie umożliwiający ich natychmiastowe uwolnienie;
- K. mając na uwadze, że w dniu 15 czerwca 2015 r. 14 organizacji międzynarodowych i 220 organizacji z Demokratycznej Republiki Konga działających na rzecz praw człowieka wezwało do natychmiastowego i bezwarunkowego uwolnienia dwóch działaczy;
- L. mając na uwadze w tym kontekście, że w Maluku, około 80 km od centrum Kinszasy, odkryto masowy grób, w którym znajdowało się około 421 ciał;
- M. mając na uwadze, że minister sprawiedliwości przyznał ostatnio, że wymiar sprawiedliwości DRK boryka się z wieloma problemami, w tym z klientelizmem, walką o wpływy, płatną protekcją, korupcją, bezkarnością i stronniczością przy wydawaniu orzeczeń sądowych;
- N. mając na uwadze, że wolność prasy jest ograniczana przez groźby wobec dziennikarzy i ataki na nich, a wiele środków masowego przekazu zostało zamkniętych lub nielegalnie ocenzurowanych;
- O. mając na uwadze, że kolejne krajowe wybory zaplanowano na listopad 2016 r., przy czym ich organizacja i finansowanie będą trudnym zadaniem;
- P. mając na uwadze, że społeczeństwo obywatelskie odegrało istotną rolę w DRK w kontekście przemian politycznych w 2003 r., wyborów w 2006 i 2011 r., przeglądu umów górniczych, zawieszenia udziału DRK w Inicjatywie przejrzystości w branżach wydobywczych w 2013 r. oraz opracowywaniu w 2013 r. prawa wyborczego i przepisów przeciwko przemocy seksualnej;
- Q. mając na uwadze, że reakcja rządu na zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego jest próbą traktowania działaczy i organizacji wspierających jako opozycji politycznej w celu ich osłabienia;

Czwartek, 9 lipca 2015 r.

- R. mając na uwadze, że w czerwcu 2014 r. UE w ramach działań następczych wysłała misję obserwacji wyborów, która podkreśliła potrzebę aktualizacji spisu wyborców, stworzenia warunków uczciwej konkurencji wśród kandydatów oraz wzmocnienia ochrony wolności obywatelskich, systemu rozwiązywania sporów wyborczych i walki z bezkarnością;
- S. mając na uwadze, że krajowy program orientacyjny na rzecz DRK w wysokości 620 mln EUR, finansowany z 11. Europejskiego Funduszu Rozwoju, na pierwszym miejscu stawia wzmocnienie zarządzania i praworządności, w tym reformy wymiaru sprawiedliwości, policji i armii;
1. ubolewa z powodu ofiar śmiertelnych i samowolnej przemocy wobec demonstrantów oraz ich aresztowań podczas protestów w styczniu 2015 r., a także represji wobec działaczy i przeciwników politycznych, zwłaszcza z powodu wydarzeń, jakie miały miejsce podczas inauguracji ruchu Filimbi w marcu 2015 r.;
 2. apeluje do władz DRK o natychmiastowe i bezwarunkowe uwolnienie Yves'a Makwambali i Freda Baumi oraz o wycofanie wszystkich zarzutów wobec nich i wobec innych przywódców ruchu Filimbi, a także wszelkich innych działaczy, więźniów sumienia i przeciwników politycznych arbitralnie aresztowanych i przetrzymywanych wyłącznie za ich poglądy polityczne lub za zaangażowanie w działalność pokojową;
 3. wspiera apele Zgromadzenia Narodowego DRK o szybkie wypracowanie rozwiązania politycznego pozwalającego członkom ruchu Filimbi i innym pokojowym stowarzyszeniom społeczeństwa obywatelskiego korzystać z wolności słowa i zrzeszania się bez obaw o ściganie lub prześladowanie;
 4. wzywa władze, by dopilnowały, aby więźniowie nie byli poddawani jakimkolwiek torturom lub brutalnemu traktowaniu, oraz by władze zagwarantowały im pełną ochronę i dostęp do ich rodzin i prawników;
 5. uważa fakt, iż krajowa agencja wywiadowcza przetrzymywała więźniów, nie przedstawiając im żadnych zarzutów przez ponad 48 godzin, odmawiając im dostępu do pomocy prawnej i nie doprowadzając ich przed właściwy organ sądowy, za rażące pogwałcenie praw gwarantowanych w konstytucji DRK;
 6. apeluje do rządu DRK o przeprowadzenie wspólnie z międzynarodowymi partnerami pełnego, szczegółowego i przejrzystego dochodzenia w sprawie wydarzeń ze stycznia i marca 2015 r. oraz o zidentyfikowanie nielegalnych działań lub odmowy uznania praw bądź wolności; nalega, by każdy urzędnik podejrzewany o ponoszenie odpowiedzialności za pogwałcenie praw lub wolności zapisanych w krajowych i międzynarodowych aktach musiał stanąć przed sądem;
 7. jest poważnie zaniepokojony nieustającymi próbami ograniczania wolności słowa, pokojowego zrzeszania się i zgromadzeń oraz narastającą liczbą przypadków naruszeń tych wolności przez władze, mając na uwadze, że do osiągnięcia pomyślnego cyklu wyborczego w DRK w przyszłym roku konieczna jest właściwa atmosfera polityczna;
 8. szczególnie ubolewa nad faktem, że pogwałcenia te wymierzone są szczególnie w przywódców opozycji i ruchy młodzieżowe;
 9. apeluje do władz DRK o zapewnienie, by wyżej wymienione swobody były niezwłocznie i bezwarunkowo przestrzegane, zwłaszcza w okresie wyborczym, co jest zagwarantowane w konstytucji DRK i międzynarodowym prawie dotyczącym praw człowieka;
 10. przypomina, że poszanowanie różnorodności politycznej i opozycji, otwarta i pokojowa debata polityczna oraz pełne korzystanie z konstytucyjnej wolności słowa, pokojowych zgromadzeń, zrzeszania się i informacji są niezbędne do zagwarantowania wiarygodnych, pokojowych i terminowych demokratycznych wyborów niewykluczających nikogo; podkreśla, że gwarancje takie mają fundamentalne znaczenie w szczególnie niestabilnym Regionie Wielkich Jezior, a także zależą od pomyślnego wdrożenia porozumienia o pokoju, bezpieczeństwie i współpracy z Addis Abeby; popiera w tym kontekście starania międzynarodowych wysłanników w Regionie Wielkich Jezior;
 11. zachęca parlament i senat DRK oraz prezydenta Josepha Kabilę do wdrożenia wszelkich środków niezbędnych do ugruntowania demokracji i do zapewnienia rzeczywistego udziału w sprawowaniu rządów w kraju wszystkim siłom politycznym, przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego i ruchów prodemokratycznych wyrażających wolę mieszkańców DRK, na podstawie przepisów konstytucyjnych i ustawowych, a także wolnych i uczciwych wyborów;
 12. zachęca do tworzenia takich platform, jak ruch Filimbi, które dają siłom prodemokratycznym możliwość wysłuchania, i opowiada się za udziałem młodych ludzi w procesie wyborczym, z którego zostali niesprawiedliwie wykluczeni;

Czwartek, 9 lipca 2015 r.

13. przypomina, że w umowie z Kotonu DRK zobowiązała się do poszanowania zasad demokracji i praworządności oraz praw człowieka, co obejmuje wolność słowa, wolność mediów, dobre rządy oraz przejrzystość w sprawowaniu funkcji politycznych; apeluje do rządu DRK o dotrzymanie tych zobowiązań zgodnie z art. 11 lit. b) oraz art. 96 i 97 umowy z Kotonu, a jeśli zobowiązania te nie zostaną dotrzymane, apeluje do Komisji o wszczęcie stosownej procedury zgodnie z art. 8, 9 i 96 umowy z Kotonu;
 14. podkreśla, że charakter i wysokość dalszego wsparcia UE dla procesu wyborczego w DRK musi zależeć od postępów we wdrażaniu zaleceń unijnej misji obserwacji wyborów z 2011 r. i misji powyborczej z 2014 r., od przestrzegania kalendarza wyborczego i od przedstawienia wiarygodnego budżetu;
 15. apeluje do delegatury UE o monitorowanie sytuacji i sięganie po wszelkie odpowiednie narzędzia i instrumenty, w tym Europejski Instrument na rzecz Wspierania Demokracji i Praw Człowieka na świecie, w celu wspierania obrońców praw człowieka i ruchów prodemokratycznych;
 16. apeluje do organów sądowych DRK o zaznaczenie, że nie poddają się żadnej politycznej instrumentalizacji, i o zapewnienie ochrony praw uznanych w instrumentach prawnych, np. prawa dostępu do wymiaru sprawiedliwości i prawa do rzetelnego procesu sądowego;
 17. apeluje do władz DRK, by przestały minimalizować znaczenie masowych grobów w pobliżu Kinszasy, i przyłącza się do apeli UE i ONZ o pilne wszczęcie przejrzystego i wiarygodnego śledztwa w celu uspokojenia rodzin osób zaginionych i położenia kresu rozmaitym domniemaniom;
 18. potępia nielegalne zamknięcie środków masowego przekazu i nadużycia w cenzurze, a także czasowe przerywanie usług telekomunikacyjnych;
 19. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji/wysokiej przedstawiciel Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, Unii Afrykańskiej, rządóm krajów Regionu Wielkich Jezior, prezydentowi, premierowi i parlamentowi DRK, sekretarzowi generalnemu ONZ, Radzie Praw Człowieka ONZ i Wspólnemu Zgromadzeniu Parlamentarnemu AKP-UE.
-